

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Fytopathologie: kennis voor beleid en strategie

Maita Latijnhouwers

Wvd. Teamcoördinator Kringlooplandbouw

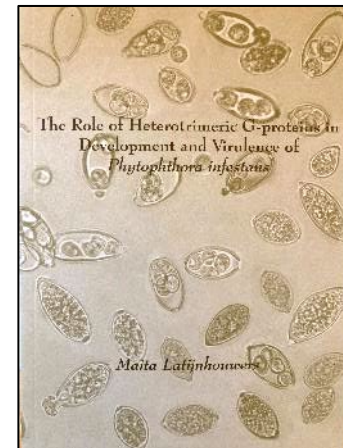
LNV-Strategie, Kennis en Innovatie

November 2023

Introductie van mezelf

- > Promotie Fytopathologie, Francine Govers en Pierre de Wit; 1998-2003
- > Post-doc Sainsbury laboratory, Scottish Crop Research Institute, Universitet i Stavanger; 2003 – 2010
- > Onderzoeksbeleid en management TU Delft en Naturalis; 2011 - 2021
- > Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit; 2021-nu

Opzet

1. De verbinding van kennis, beleid en samenleving toen en nu
2. Fytopathologie in beleid en strategie en uitvoering

De verbinding van kennis, beleid, en samenleving

Functies van kennis:

- > Voor strategie - planbureaus, scenariostudies
- > Voor beleid - beleidsondersteund onderzoek (WR, RIVM), kennisdesk
- > Voor de samenleving - PPS, Vroege Innovatieplatforms, Praktijkgericht onderzoek (HBO), NWO-NWA, Nationaal Groeifonds, Kennis op Maat, Fieldlabs, SABE, Groen Kennisnet

Het belang van kennis voor beleid*

- > Kennis is essentieel voor (alle fasen van) goed onderbouwd beleid, maar staat steeds vaker ter discussie
- > Complexiteit van de maatschappelijke opgaven (verwevenheid, meerdere departementen) vraagt om betere inbedding van kennis in beleidsontwikkeling
- > Belemmeringen voor gedegen (evidenced-based) beleidsvorming: waan van de dag, beleidsmakers hebben weinig inhoudelijke expertise, snelle doorstroom van ambtenaren.

Organisatie van kennis in de laatste 50 jaar

1970 - 1990

- Samenhangend publiek-gefinancierd netwerk van voorlichters en specialisten in verbinding met praktijk, kennisinstellingen, onderwijs en beleid.
- Autoriteit van kennis nauwelijks ter discussie
- Doel: versneld ontwikkelen van de land- en tuinbouw (efficiëntie)

1990 - 2010

- Meer private financiering van kennis, o.a. via productschappen
- Verzelfstandiging kennisinstellingen → grotere afstand kennis – beleid

2010 - 2023

- Forse bezuinigingen, versnippering van het kennissysteem
- Grote rol voor publiek-private samenwerking, topsectorbeleid
- Doel: land- en tuinbouw binnen de draagkracht van het natuurlijk systeem en veel meer!

Missiegedreven kennis- en innovatiebeleid

- › Kennis- en innovatiebeleid waarin de maatschappelijke opgave sturend is
- › Publiek en publiek-privaat. Topsectoren onderdeel van het geheel.

Kennis- en innovatieagenda Landbouw-Water-Voedsel 2024-2027

Kennis en innovatie voor de transitie

- › Kennis en innovatie van het stelsel
- › Meerdere perspectieven en disciplines (technische, sociale, culturele, juridische, economische etc.)
- › In co-creatie met de praktijk: een circulair proces
- › Gebiedsgericht

Fytopathologie: bijdrage aan beleid en uitvoering

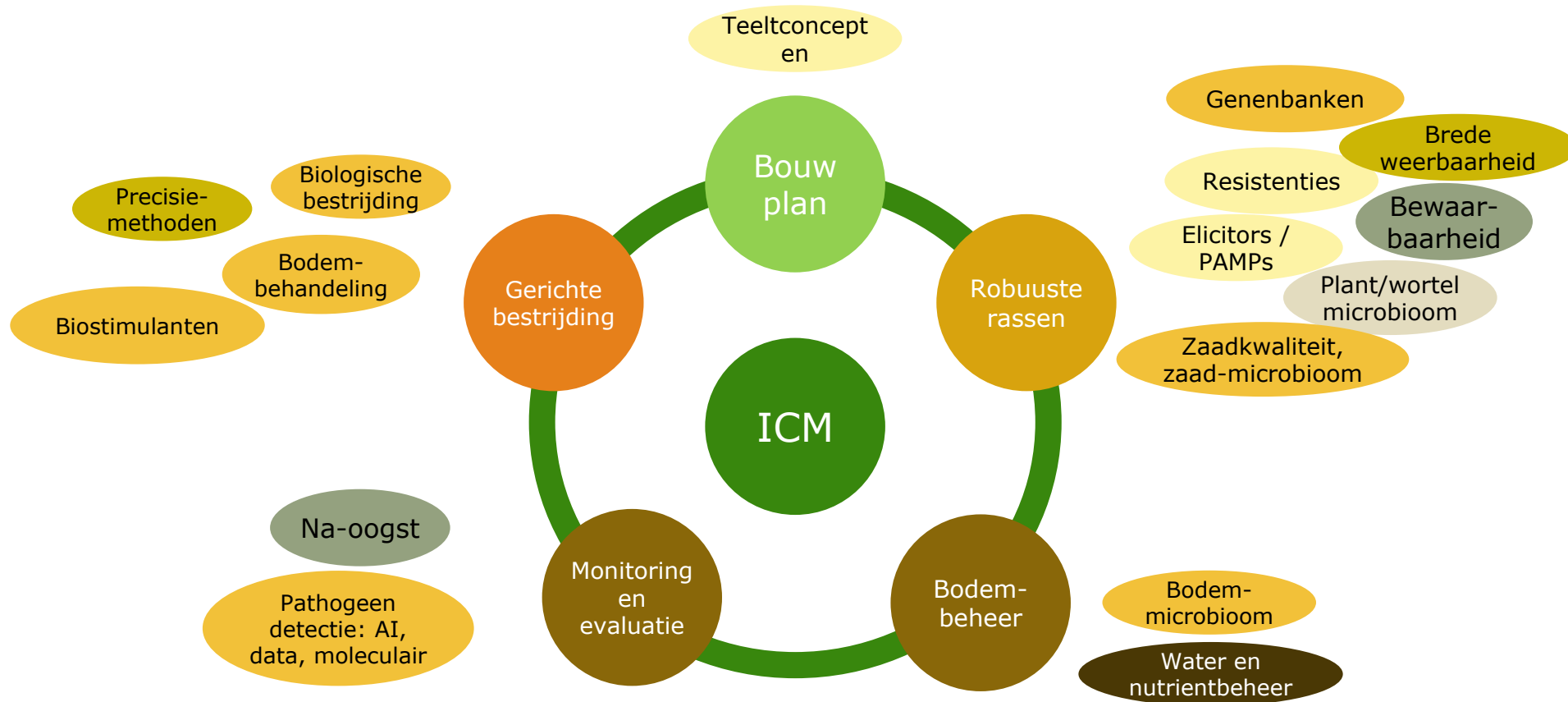
Toekomstvisie en uitvoeringsprogramma gewasbescherming 2030

Drie strategische doelen:

- › Planten en teeltsystemen zijn weerbaar
- › Land- en tuinbouw en natuur zijn met elkaar verbonden
- › Nagenoeg zonder emissies naar het milieu en nagenoeg zonder residuen op producten

Naar een integraal duurzaam teeltsysteem

Technologische innovatie samen laten gaan met sociale innovatie, kennisdeling

Fytopathologie: bijdrage aan beleid en uitvoering

Fytosanitair beleid ter voorkoming van economische-, ecologische- en gezondheidsschade door Q-organismen

- › Maatschappelijk belang:
  - economisch (internationale handel)
  - voedselveiligheid
  - voedselzekerheid

- › Door: het tegengaan van de introductie, de vestiging en verspreiding van risicodragende materialen.

LNv programma's

Fytosanitair: Detectiemethode
Ralstonia syzygii

Snel herkennen van
plantpathogenen met nieuwe,
eenvoudige en breed-werkende on-
site detectietechnologie

Fytosanitair: Algemeen beheer

Fytosanitair Belangrijk voor
Nederland BV

Perspectief voor de biologische
perenteelt in Nederland met nieuwe,
schurftresistente rassen

Strategische kennis voor de
preventie van bacterieziekten in
poot aardappelen

Novel tools to breed for resistance
against tuber diseases caused by
obligate biotrophic pathogens

Standaardisatie diagnostiek met
Next Generation Sequencing

Biorationals binnen IPM in strijd
tegen ondergrondse ziekten

Fytopathologische kennis en de praktijk: vooruitblik

- > Multidisciplinair, interactie met sociale wetenschappen, meerdere perspectieven
- > Ontwikkeling van K&I in en met de praktijk, meer gebiedsgericht
- > Combinatie van technologieën
- > Grotere diversiteit in gewassen en nieuwe gewas-ziekte combinaties (klimaatverandering, globalisering)